

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Валентина Радкевич,

доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України, директор Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

<http://orcid.org/0000-0002-9233-5718>

Анотація. Проаналізовано основні напрями і результати діяльності Інституту професійної освіти НАПН України для реалізації місії наукової установи, забезпечення якісного науково-методичного супроводу професійної та фахової передвищої освіти, впровадження результатів наукових досліджень в освітню практику вітчизняних закладів освіти.

Ключові слова: професійна освіта, Інститут професійної освіти НАПН України, наукова, освітня, експериментальна, видавнича, міжнародна, інноваційна освітня діяльність.

ENSURING INNOVATIVE DEVELOPMENT OF VOCATIONAL EDUCATION OF UKRAINE

Valentyna Radkevych,

Doctor of Pedagogical Sciences, Full Professor,
Full Member (Academician) of NAES of Ukraine,
Director of the Institute of Vocational Education of NAES of Ukraine

Abstract. The main directions and results of the Institute of Vocational Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine for the implementation of the mission of the scientific institution, providing quality scientific and methodological support of professional and professional pre-higher education, implementation of research results in educational practice of domestic educational institutions.

Keywords: professional (vocational) education, Institute of Vocational Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, scientific, educational, experimental, publishing, international, innovative educational activities.

Найважливішими викликами для вітчизняної системи професійної освіти є посилення світових інтеграційних процесів, стрімкий розвиток цифровізації, націоналізації, екологізації, інтернаціоналізації професійної підготовки майбутніх фахівців у розвинених країнах світу. Ці виклики виявили проблему певної невідповідності підготовки кваліфікованих кадрів у вітчизняних закладах професійної освіти потребам особи, національної економіки та суспільства. Очевидно, що економічному розвитку і зростанню конкурентоспроможності України сприятиме реформування системи професійної (професійно-технічної) освіти (далі: П(ПТ)О). За таких обставин пріоритетного значення набувають питання теоретико-методологічного обґрунтування професійної підготовки сучасного виробничого і педагогічного персоналу в контексті забезпечення їхньої здатності протистояти цим викликам.

Аналіз найважливіших викликів дає змогу визначити основні *ризики* для розвитку Інституту як єдиної наукової установи, що здійснює науково-методичний супровід модернізації вітчизняної системи професійної освіти. До них можна віднести: централізовану й бюрократизовану систему управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності, що стримує розвиток наукової ініціативи; недостатні обсяги фінансування наукових психолого-педагогічних досліджень, що унеможлиблює проведення ґрунтовних лонгітюдних досліджень (зокрема вивчення кар'єрної траєкторії випускників закладів П(ПТ)О; здатність випускників системи професійної освіти до навчання впродовж життя; ефективність застосування кар'єрної, підприємницької, енергозберезувальної, цифрової, самоосвітньої та інших компетентностей, сформованих у закладах П(ПТ)О; низький рівень оплати праці науково-педагогічних працівників та зниження їхнього соціального статусу, що змушує науковців шукати додаткові способи заробітку і впливає на якість їхніх наукових досліджень, провокуючи емоційне вигорання наукових співробітників та відтік молодих талановитих учених з наукової сфери; втрата привабливості і престижності П(ПТ)О, що впливатиме на контингент здобувачів освіти (як у закладах П(ПТ)О, так і в закладах вищої освіти, які готують педагогічні кадри для системи професійної освіти); недостатній обсяг фінансування закладів П(ПТ)О стримуватиме рівень провадження інноваційної освітньої діяльності в системі професійної освіти; швидке застарівання програмного забезпечення та матеріально-технічної бази наукової установи, що гальмуватиме розвиток цифровізації наукових досліджень; недостатнє матеріально-технічне забезпечення дистанційної роботи співробітників Інституту, що створюватиме незручності при налагодженні наукової онлайн-комунікації; незацікавленість місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у зміцненні зв'язків між закладами освіти та науковими установами, що впливатиме на якість підготовки педагогічних працівників для системи професійної освіти.

Ці виклики і ризики було враховано в діяльності Інституту професійної освіти НАПН України (Далі Інститут), що дало змогу отримати, опублікувати і впровадити низку наукових результатів, затребуваних сучасною системою професійної та фахової передвищої освіти. Реформування і модернізаційні процеси у вітчизняній освітній галузі потребують виваженого наукового підходу, покликаного мінімізувати можливі помилки і прорахунки, обґрунтувати наукові засади і принципи оновлення системи освіти, визначити найбільш оптимальні механізми, розробити належне науково-методичне забезпечення діяльності закладів освіти тощо.

Важливим напрямом діяльності Інституту є *проведення фундаментальних і прикладних досліджень*. Наразі наукові дослідження в Інституті проводять шість науково-дослідних лабораторій: зарубіжних систем професійної освіти і навчання; професійної кар'єри; дистанційного професійного навчання; технологій професійного навчання; науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах; електронних навчальних ресурсів.

Науковим колективом Інституту в минулому році виконувалося одне фундаментальне дослідження (теоретичні і методичні основи підготовки майбутніх кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу) та п'ять прикладних (методичні засади застосування цифрових технологій у підготовці майбутніх кваліфікованих робітників; розвиток проєктного менеджменту в закладах П(ПТ)О у вітчизняній і зарубіжній практиці; методичні основи розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання закладів П(ПТ)О; методичні засади впровадження дуальної форми навчання в професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування; методичні засади оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти).

У межах наукових досліджень було створено низку наукових і кінцевих результатів. Основними розробленими й апробованими з них є: дві *концепції* (оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти; концепція розвитку ділової активності майбутніх кваліфікованих робітників); чотири *системи* (педагогічна система підготовки майбутніх кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу; методична система розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання; методична система професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників з елементами дуальної форми навчання; методична система оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах); *модель* методичної системи оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах; п'ять *методик* (розвитку підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих кадрів; відбору та структурування змісту розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання закладів П(ПТ)О; самоосвітньої діяльності з підвищення професійної компетентності майстрів виробничого навчання; організації дуальної форми навчання для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування; розроблення Стратегічного та інвестиційного плану розвитку закладу П(ПТ)О); вісім *технологій* (розвитку ділової активності майбутніх кваліфікованих кадрів, їхньої фінансової грамотності, формування здатності до продуктивної проєктної діяльності та ефективного самоменеджменту; розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання; стратегічного управління закладом професійної (професійно-технічної) освіти; маркетингово-моніторингового супроводу управління закладом П(ПТ)О як проєктно-орієнтованої організації; оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти); три *алгоритми* (розроблення ефективних маркетингових комунікацій; процесу виокремлення стратегії розвитку закладу П(ПТ)О; взаємодії закладів П(ПТ)О з партнерами для реалізації проєктів публічно-приватного партнерства) тощо.

У результаті завершення в минулому році чотирьох наукових досліджень було отримано низку наукових результатів. Так, виконання

фундаментального дослідження за темою «*Теоретичні і методичні основи підготовки майбутніх кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу*» дало змогу розробити, оприлюднити і визначити стан готовності низки найістотніших педагогічних інновацій (педагогічна система підготовки майбутніх кваліфікованих робітників до підприємницької діяльності; методика розвитку підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих кадрів закладів П(ПТ)О; розвиток ділової активності майбутніх кваліфікованих кадрів, їхньої фінансової грамотності, формування здатності до продуктивної проєктної діяльності та ефективного самоменеджменту. Упровадження даних наукових результатів засвідчило наявність *соціально-педагогічного ефекту* (оновлення змісту професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників (програма дисципліни з основ інноваційного підприємництва, навчально-методичні матеріали), підвищення інтересу учнівської молоді до підприємницької діяльності завдяки активному використанню інтерактивних форм навчання, зокрема тренінгів зі створення стартапів, майстер-класів із залученням професіоналів-практиків із бізнес-структур; активізація діяльності центрів кар'єри, бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів, бізнес-акселераторів, вебсайтів бізнес-симуляторів, що уможлиблює підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників до підприємницької діяльності; підвищення рівня цифрової культури випускників закладів П(ПТ)О, зростання їхньої креативності, стресостійкості, конкурентоздатності та готовності до самозайнятості в умовах розвитку малого бізнесу).

У рамках виконання прикладного наукового дослідження «*Розвиток проєктного менеджменту в закладах професійної (професійно-технічної) освіти у вітчизняній і зарубіжній практиці*» розроблено, оприлюднено й апробовано такі актуальні педагогічні інновації: тенденції розвитку П(ПТ)О в добу Незалежності (1991-2000 рр.); особливості застосування програмного забезпечення управління проєктною діяльністю закладів професійної (професійно-технічної) освіти; особливості управління закладом П(ПТ)О як проєктно орієнтованою організацією; алгоритм реалізації проєктів закладів професійної (професійно-технічної) освіти; технологія здійснення проєктного менеджменту закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Обґрунтовано очікуваний від їх упровадження *соціально-педагогічний ефект, а це:* зростання конкурентоспроможності закладу П(ПТ)О на ринку освітніх послуг регіону/міста; модернізація механізмів співпраці закладів освіти із соціальними партнерами; вдосконалення диверсифікації джерел фінансування закладів освіти; підвищення рівня якості освітнього процесу.

У ході виконання завдань прикладного наукового дослідження «*Методичні основи розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної освіти)*» розроблено методичну систему розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання; побудовано її модель; обґрунтовано методики (відбору та структурування змісту розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання; самоосвітньої діяльності з

підвищення професійної компетентності майстрів виробничого навчання) і технологію розвитку професійної компетентності майстрів виробничого навчання; розроблено професійний стандарт «Майстер виробничого навчання» на компетентнісній основі. Визначено *очікуваний соціально-педагогічний ефект, а саме*: покращення ціннісного ставлення майстрів виробничого навчання до педагогічної діяльності; зростання якості спеціальних знань майстрів виробничого навчання, пов'язаних із педагогічною, методичною та професійною діяльністю; вдосконалення здатності майстрів виробничого навчання успішно реалізовувати посадові компетенції у процесі їхньої професійної діяльності; зростання активності майстрів виробничого навчання, усвідомлення ними власних дій, особистісних і професійно важливих якостей, професійної самооцінки, саморефлексії та професійної «Я-концепції»; підвищення якості професійної (професійно-технічної) освіти.

Виконання завершеного прикладного дослідження «*Методичні засади впровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування*» дало змогу обґрунтувати педагогічні умови впровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників; розробити методичну систему професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників з елементами дуальної форми навчання; розробити і впровадити методику (організації дуальної форми навчання для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників будівельної, машинобудівної галузей, сфери обслуговування та громадського харчування) і технологію (розвитку соціального партнерства в закладі П(ПТ)О в умовах дуальної форми навчання); визначити алгоритм проєктування освітньо-виробничого середовища закладу професійної (професійно-технічної) освіти в умовах дуальної форми навчання; описати дорожню карту для роботодавців з упровадження дуальної форми здобуття освіти. Спрогнозовано *соціально-педагогічний ефект* від упровадження інновацій (залучення закладів освіти до запровадження дуальної форми здобуття освіти; підвищення рівня професійних компетентностей здобувачів професійної освіти, необхідних для діяльності за фахом і їхньої конкурентоздатності на ринку праці; скорочення часу для адаптації робітників на першому робочому місці; збільшення в закладах освіти числа соціальних партнерів (органів виконавчої влади, об'єднань роботодавців, профспілок, підприємств різних форм власності й підпорядкування, установ служби зайнятості та ін.); зростання інвестицій у систему професійної освіти).

Упродовж минулого року в Інституті також виконувалося перехідне наукове дослідження «*Методичні засади оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти*», у процесі виконання якого було розроблено та оприлюднено: концепцію оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти; методичну систему оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах; педагогічні умови

оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти. Очікуваний *соціально-педагогічний ефект* передбачає підвищення об'єктивності оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах і технікумах, зростання вмотивованості здобувачів фахової передвищої освіти, вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців.

Розпочате прикладне наукове дослідження *«Методичні засади застосування цифрових технологій у підготовці майбутніх кваліфікованих робітників»* дало змогу обґрунтувати *переваги використання цифрових технологій* в освітньому процесі закладів П(ПТ)О, класифікувати *цифрові технології*, що застосовуються у професійній підготовці майбутніх кваліфікованих робітників, удосконалити *методику* вибору цифрових технологій для підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, розробити критерії, показники та рівні компетентності педагогічних працівників до застосування цифрових технологій у професійній підготовці здобувачів П(ПТ)О.

Важливим напрямом діяльності Інституту є *видавнича діяльність*, що забезпечує оприлюднення розроблених науковцями педагогічних інновацій (наукових результатів) шляхом підготовки й видання планових і додаткових кінцевих результатів. Відповідно до плану випуску друкованої продукції НАПН України на 2021 р. за результатами наукових досліджень підготовлено й опубліковано одинадцять кінцевих результатів наукових досліджень: 2 підручники, 4 посібники, 2 методичні рекомендації та 3 довідкових видання (Планова продукція з тем наукових досліджень ІПО НАПН України, 2021). Науковцями Інституту підготовлено й оприлюднено у звітному році 219 праць наукового, навчального, виробничо-практичного й довідкового характеру, з яких 72 одиниці планової продукції і 208 праць, що додатково висвітлюють отримані наукові результати; а також підготовлено й опубліковано 23 статті у виданнях, що індексуються в базах Scopus/WoS.

Ще одним важливим напрямом діяльності Інституту є *експериментальна робота*, що здійснювалася у 2021 році в ході виконання 13 експериментів (шість – всеукраїнського рівня, два – регіонального, чотири – підвідомчої установи НАПН України) на базі 68 об'єктів за двома напрямками (*напрямок 3. Якість освіти. Інформаційне освітнє середовище. Методи і способи оцінювання якості освіти* (один експеримент рівня підвідомчої установи НАПН України). Результати експериментальної діяльності лабораторій за експериментами рівня підвідомчої установи викладено в інформаційно-аналітичних матеріалах (2021) *«Професійна (професійно-технічна) та фахова передвища освіта»* (<http://surl.li/axule>) й доповідалися на засіданні відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України (14.12.2021 р.). Результати експериментальної діяльності всеукраїнського рівня розглядалися на засіданні відповідної комісії МОН України (2-3.12.2021 р.) й були оприлюднені на сайті Інституту.

В Інституті також здійснювалося *упровадження* результатів за п'ятьма науковими дослідженнями (наукової продукції (1), навчальної (5), виробничо-практичної (16), довідкової (3) та аналіз *використання* результатів

завершеного наукового дослідження «Методичні основи розроблення SMART-комплексів для професійної підготовки кваліфікованих робітників аграрної, будівельної, машинобудівної галузей» (підготовка матеріалів до Державних стандартів освіти, навчальних планів, аналітичних матеріалів, державних доповідей, експертних висновків щодо актуальних проблем освіти й науки, освітніх інновацій, проєктів нормативно-правових документів, матеріалів до державних і галузевих програм, рекомендацій міжнародних і всеукраїнських конференцій, інших науково-практичних заходів).

Співробітники Інституту виступили організаторами (співорганізаторами) 24 масових науково-практичних заходів, включених до Плану роботи НАПН України на 2021 рік, зокрема: 4 конференцій (із яких 1 міжнародна), 12 наукових семінарів і вебінарів, 3 засідання круглого столу, 2 тренінги, 2 виставки (із яких 2 – міжнародні), 1 всеукраїнський конкурс. Крім того, науковцями Інституту було проведено 7 позапланових заходів (2 конференції, 3 вебінари, 2 тренінги).

Відповідно до Стратегії розвитку *освітньої діяльності* Інституту в науковій установі здійснюється підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Ефективність роботи аспірантури та докторантури визначилася успішним завершенням її 9 здобувачами (Є. Горбан, Ю. Єжокіна, П. Прохорчук, Г. Однорог, А. Козак, Р. Недашківський, В. Годун, О. Стрілець, К. Яблуновська) науково-освітньої програми із достроковим захистом дисертаційних робіт. Усі інші здобувачі ступеня доктора філософії 4-го року навчання успішно склали державний кваліфікаційний іспит. Окрім цього, у 2021 році захистили дисертаційні дослідження 11 здобувачів, які завершили навчання в попередні роки. В Інституті діє акредитована освітньо-практична програма з підготовки здобувачів другого (*магістерського*) рівня вищої освіти в галузі знань: 01 Освіта, за спеціальністю: 011 Освітні, педагогічні науки, спеціалізація «Педагогіка вищої школи». У 2021 р. відбувся успішний випуск 25 магістрів.

Науково-організаційним відділом Інституту системна робота з *цифровізації* наукової та освітньої діяльності: системне адміністрування наявних ІКТ ресурсів; забезпечення електронного документообігу; забезпечення дистанційного режиму роботи наукових співробітників Інституту; технічний супровід виконання наукових та експериментальних досліджень; забезпечення роботи системи дистанційного навчання; оприлюднення інформації щодо діяльності Інституту; науково-організаційний і технічний супровід діяльності редакційної колегії фахового журналу Інституту.

Регулярно здійснюється робота з удосконалення сайту наукового фахового журналу «Професійна педагогіка» /«Professional pedagogics». Організовано систематичне наповнення Електронної бібліотеки НАПН України науковою продукцією вчених Інституту за результатами наукових досліджень та експериментальних розробок та моніторинг їх використання. У минулому році завантажено 217 одиниць наукової продукції, і ще з 2020 р. Інститут офіційно оформив своє представництво на відеохостингу YouTube

(https://www.youtube.com/channel/UCgsoQ1d5HaSGAh9hIg7EW_g), що набув великої популярності серед педагогічних працівників закладів професійної та фахової передвищої освіти (підписано 562 користувачі).

Важливою складовою *міжнародної співпраці* Інституту професійно-технічної освіти НАПН України є участь у міжнародних проєктах (проєкт 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-SBHE-SP «ЕРАЗМУС + «Нові механізми управління на основі партнерства та стандартизації підготовки викладачів професійної освіти в Україні (PAGOSTE)» упродовж (2020-2022 рр.).

Великим випробуванням і найважчим викликом для Інституту стала війна Російської Федерації проти України. Однак, попри значні складнощі роботи, узгоджена діяльність науково-організаційного відділу дала змогу швидко забезпечити дистанційний режим роботи всіх лабораторій та інших структурних підрозділів Інституту. З перших днів війни було організовано онлайн-консультування педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти «Ми разом!». Було підготовлено звернення Інституту професійної освіти НАПН України до освітян РФ і Білорусі та поширено на е-адреси 30 закладів освіти в Москві, 25 – Санкт-Петербургу, 20 – Саратова, 50 – інших регіонів РФ та 20 закладів освіти Білорусі, МОН Росії; МОН Білорусі; РИПО (Білорусь); 10 управлінь освіти в різних областях Росії; Департамент професійної освіти Росії; Сайт для Російських навчальних закладів «Наука и образование против террора»; МГИМО (Росія); Кримський федеральний університет ім. В.Вернадського; ГБОУВО РК КИПУ імені Февзи Якубова; Кримський центр професійної освіти.

Наукові співробітники Інституту поширювали інформацію про війну в Україні на сайтах популярних закладів країни-агресора через функцію «відгук».

На офіційному сайті Інституту було оприлюднено й поширено серед закладів-партнерів: відкритий лист наукової та академічної спільноти Українського науково-освітнього ІТ товариства стосовно вторгнення Російської Федерації, у відповідь отримали листи підтримки від учених зарубіжних закладів освіти та наукових установ; звернення 20 докторів педагогічних наук із засудженням використання РФ педагогіки й кінематографії як ідеологічної зброї, спрямованої на зомбування дітей (Виховання як зброя, 2022); лист-звернення науковців України щодо виключення з міжнародних баз Scopus та Web of Science російських наукових видань, в яких публікуються матеріали, що підтримують порушення територіальної цілісності України (Тотальний бойкот російських науковців у світі, 2022); започатковано серію історико-педагогічних матеріалів «Коріння війни. З чого починаються війни, або витоки великороського шовінізму» для педагогів закладів професійної та фахової передвищої освіти (Єршова, 2022); серію матеріалів і презентацій «Громадянська освіта» для проведення занять у закладах професійної та фахової передвищої освіти.

Проведено вебінар для педагогів закладів професійної та фахової передвищої освіти «Охорона і захист персональної інформації у мережі Інтернет в умовах воєнного стану» (Радкевич, 2022).

Отже, колектив Інституту професійної освіти НАПН України, не зважаючи на складні умови воєнного стану, зумів організувати роботу наукової установи таким чином, щоб вона продовжувала реалізовувати місію Інституту, забезпечуючи якісний науково-методичний супровід професійної та фахової передвищої освіти, сприяючи впровадженню результатів наукових досліджень в освітню практику вітчизняних закладів освіти.

Список використаних джерел:

Виховання як зброя: «Мультики» для майбутніх окупантів» (2022). *Інститут професійної освіти НАПН України: офіційний сайт*. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/component/k2/%E2%84%96/1480-vykhovannya-yaak-zbroya-multyky-dlya-maybutnikh-okupantiv>.

Єршова, Л. (2022). Коріння війни. (Ч.1-6). *Інститут професійної освіти НАПН України: офіційний сайт*. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/component/k2/%E2%84%96/1483-korinnia-viiny-chornosotentsi>

Звернення наукових співробітників ПО НАПН України до російських учених і педагогів (2022). *Інститут професійної освіти НАПН України: офіційний сайт*. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/component/k2/%E2%84%96/1473-zvernennya-naukovykh-spirvobitnykiv-instytutu-profesiynoho-osvity-natsionalnoyi-akademiyi-pedahohichnykh-nauk-ukrayiny-do-rosiyskykh-vchenykh-i-pedahohichnykh-pratsivnykiv>

Звернення наукових співробітників ПО НАПН України до вчених і педагогічних працівників Білорусі (2022). *Інститут професійної освіти НАПН України: офіційний сайт*. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/component/k2/%E2%84%96/1472-zvernennya-naukovykh-spirvobitnykiv-instytutu-profesiynoho-osvity-natsionalnoyi-akademiyi-pedahohichnykh-nauk-ukrayiny-do-vchenykh-i-pedahohichnykh-pratsivnykiv-bilorusi>

Інститут професійної освіти НАПН України: офіційний сайт. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/news/novyny-instytutu>

Кремень, В. Г. (2021). Про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2020 році та завдання на 2021 рік: наукова доповідь на загальних зборах НАПН України 9 квітня 2021р. *Вісник НАПН України*, 3(1), 1-16. URL: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-1-1>

Планова продукція з тем наукових досліджень Інституту професійно-технічної освіти НАПН України (2021). *Офіційний сайт Інституту професійної освіти НАПН України*. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/repozytarii/produktsiia-ndr>

Радкевич, В. (2021). Науковий супровід забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти. *Професійна освіта*, 3, 12-13.

Радкевич, В. О., Бородієнко, В. О., & Кравець, С. Г. (2021). *Професійна (професійно-технічна) освіта України в контексті євроінтеграційних процесів (порівняльний аналіз із країнами Європейського Союзу): науково-аналітичні матеріали*. Київ: ТРОПЕА.

Радкевич, В. О., Єршова, Л. М. & Ничкало, Н. Г. (2021а). Професійна (професійно-технічна) освіта для потреб особистості, економіки, суспільства. В. Г. Кремень (Ред.). *Національна доповідь про стан і перспективи розвитку в Україні (До 30-річчя незалежності України): монографія*. Київ: КОНВІ ПРІНТ, с. 76-81. <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>

Радкевич, В. О., Єршова, Л. М. & Ничкало, Н. Г. (2021б). Сучасна фахова передвища і вища освіта – ключова умова конкурентоспроможності України. Кремень, В. Г. (Ред.). *Національна доповідь про стан і перспективи розвитку в Україні (До 30-річчя незалежності України): монографія*. Київ: КОНВІ ПРІНТ, с. 82-86. <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>

Радкевич, О. (2022). Охорона і захист персональної інформації у мережі Інтернет в умовах воєнного стану: вебінар. *Інститут професійної освіти НАПН України: офіційний*

сайт. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/component/k2/%E2%84%96/1487-vebinar-okhorona-i-zakhyst-personalnoi-informatsii-u-merezhi-internet-v-umovakh-voiennoho-stanu>

Тотальний бойкот російських науковців у світі (2022). *Інститут професійної освіти НАПН України: офіційний сайт*. URL: <https://ivet.edu.ua/index.php/component/k2/%E2%84%96/1481-totalnyi-boikot-rosiiskym-naukovtsiam-u-sviti>